

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 71/2021

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 20^η Οκτωβρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι ένα (2021) ημέρα Τετάρτη και ώρα 09.30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Προεδρεύων:** Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος
- 2. Μέλη:** Δημήτριος Σταθακόπουλος (σε τηλεδιάσκεψη)
Μαρία Στυλιανίδη
Ερωφίλη Χριστοβασίλη
Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης
Βασιλική Σκαρτσούνη (σε τηλεδιάσκεψη)

Γραμματέας: Αικατερίνη Αλτιπαρμάκη, Δ.Ε. Διοικητικών Γραμματέων

Εισηγήτρια: Ηλιάνα Κανταρτζή, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια, Ηλιάνα Κανταρτζή (σε τηλεδιάσκεψη), η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

Ερώτημα: Το με α.π. 82824/17.08.2021 έγγραφο της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Πατρών (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 4778/17.08.2021), όπως συμπληρώθηκε δια του από 28.09.2021 μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. 5681/28.09.2021).

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας εργαστηριακού εξοπλισμού, χρονικής διάρκειας τριών (3) ετών, εκτιμώμενης αξίας 500.000,00€ πλέον ΦΠΑ, κατ' άρθρο 32 παρ. 4 περ. β (συμπληρωματικές παραδόσεις που πραγματοποιούνται από τον

αρχικό προμηθευτή) του ν. 4412/2016.

1. Με το με α.π. 82824/17.08.2021 έγγραφο της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Πατρών (στο εξής «Πανεπιστήμιο Πατρών») (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 4778/17.08.2021), μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου, όπως συμπληρώθηκε δια του από 28.09.2021 μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μετά των συνημμένων σε αυτό στοιχείων και πληροφοριών (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. 5681/28.09.2021), ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, ως ισχύει, για ανάθεση σύμβασης προμήθειας εργαστηριακού εξοπλισμού, χρονικής διάρκειας τριών (3) ετών, εκτιμώμενης αξίας 500.000,00€ πλέον ΦΠΑ, κατ' άρθρο 32 παρ. 4 περ. β (συμπληρωματικές παραδόσεις που πραγματοποιούνται από τον αρχικό προμηθευτή) του ν. 4412/2016.

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1 Με την υπ' αριθμ. 34672/17.03.2021 (ΑΔΑ: ΨΒΛΕ46Μ77Γ-Β12) Απόφαση του Διευθυντή του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας & Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.ΕΚ.) στο πλαίσιο της «1ης Προκήρυξης ερευνητικών έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για μέλη ΔΕΠ και Ερευνητές/τριες και την προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας» χορηγήθηκε χρηματοδότηση για το πρόγραμμα «Καινοτόμο Σύστημα Συνδυασμένης Αντισεισμικής και Ενεργειακής Αναβάθμισης Κατασκευών: Ανάπτυξη και Μελέτη της Συμπεριφοράς έναντι Μηχανικών Φορτίων και Δράσεως Πυρός» το οποίο θα υλοποιηθεί από το Πανεπιστήμιο Πατρών. Στο πλαίσιο του εν λόγω ερευνητικού έργου προβλέπεται η προμήθεια εργαστηριακού εξοπλισμού συνολικού προϋπολογισμού 1.135.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Ειδικότερα, προβλέπεται η προμήθεια τεσσάρων (4) ειδών εξοπλισμού, ένα εκ των οποίων αφορά στην προμήθεια ενός (1) Οριζόντιου κλιβάνου διεξαγωγής δοκιμών πυραντίστασης εσωτερικών διαστάσεων 4×3×1.5 m, συμπληρούμενος από σύστημα φόρτισης και παρελκόμενα, προϋπολογισθείσας αξίας 500.000,00 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (620.000,00 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ). Η εν λόγω προμήθεια προβλέπεται να έχει χρονική διάρκεια έως την 31/05/2024 και κατατάσσεται στον κωδικό του Κοινού Λεξιλογίου Δημοσίων Συμβάσεων (CPV): 33152000-0 – Κλίβανος.

2.2 Σύμφωνα με το αίτημα του Πανεπιστημίου Πατρών η εν λόγω προμήθεια του οριζόντιου κλιβάνου και του συστήματος φόρτισης θα ενταχθεί στην Εργαστηριακή Μονάδα Δοκιμών Πυρός (ΕΜοΔοΠ) του Εργαστηρίου Μηχανικής και Τεχνολογίας Υλικών του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου και αφορά σε αντικατάσταση υφιστάμενου αρχικού εξοπλισμού καθώς και σε προμήθεια νέου συμπληρωματικού προς τον αρχικό εξοπλισμού. Επισημαίνεται ότι η προμήθεια του αρχικού εξοπλισμού πραγματοποιήθηκε δια της υπ' αριθμ. 2/2010 διακήρυξης του Πανεπιστημίου Πατρών και της από 10.6.2010 σχετικής σύμβασης προμήθειας με την εταιρεία Bouvier Technofour S.A.

Ειδικότερα, δια του ως άνω αναφερθέντος από 28.09.2021 μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. 5681/28.09.2021), το οποίο υπεβλήθη συμπληρωματικώς ως προς το αρχικό αίτημα του Πανεπιστημίου Πατρών, παρατίθεται σύντομο ιστορικό αναφορικά με την προμήθεια του αρχικού εργαστηριακού εξοπλισμού, ως κατωτέρω:

«[...] **2008-2010:** Προμήθεια των βασικών τμημάτων ενός κατακόρυφου κλιβάνου εσωτερικών διαστάσεων 3.0 x 3.0 x 1.2 m (πλάτος x ύψος x βάθος), για τη διεξαγωγή δοκιμών (πλήρους κλίμακας) πυραντίστασης δομικών υλικών, προϊόντων, συνόλων και στοιχείων (Vertical Fire Resistance Test Furnace). Το κόστος για την προμήθεια των βασικών αυτών τμημάτων του κλιβάνου (καθαρού ύψους 285.000€) καλύφθηκε στα πλαίσια του ανταγωνιστικού ευρωπαϊκού προγράμματος ACES (Advanced Center of Excellence in Structural and Earthquake Engineering - FP7-REGPOT-2007-1), [...]. Απαιτήθηκε η διεξαγωγή 3^{ων} διαδοχικών, διεθνών ανοικτών διαγωνισμών

για να ευοδωθεί η προσπάθεια. Προ εκάστου διαγωνισμού (και ιδιαιτέρως του πρώτου), είχε διεξαχθεί επισταμένη έρευνα αγοράς συστημάτων παρόμοιων με το προς προμήθεια σύστημα. Η έρευνα αγοράς δεν περιορίστηκε στην ανταλλαγή πληροφοριών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αλλά επεκτάθηκε σε επί τόπου επισκέψεις σε μεγάλα εργαστήρια με αντικείμενο την πειραματική Πυρομηχανική (βλ. <https://www.warringtonfire.com/locations/europe/gent>) και σε εκ του σύνεγγυς συναντήσεις με ενδιαφερόμενους κατασκευαστικούς οίκους. Επαφές (είτε απευθείας είτε μέσω εγχώριων αντιπροσώπων) έγιναν με τους ακόλουθους οίκους¹: Furnace Construction Co. Ltd. (UK), Bouvier Technofour S.A. (Belgium), Burwitz (Germany), NORTHERN COMBUSTION SYSTEMS LTD. (UK), Fire Instrumentation and research Equipment, division of Tobass b.v.b.a. (Belgium), Nabertherm GmbH (Germany), TesPro Equipment Inc. (Canada), Rapidflame Ltd. (UK). Σύντομες πληροφορίες για τους διαγωνισμούς δίνονται παρακάτω:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ	Τίτλος έργου	Παρατηρήσεις
7/2008	“Προμήθεια Εργαστηριακού Εξοπλισμού Εργαστηρίου Μηχανικής & Τεχνολογίας Υλικών, Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών Πανεπιστημίου Πατρών”	Μοναδικός προσφέρων: FURNACE CONSTRUCTION C.T.I. Διαπιστώσεις: Απουσία εγγυητικής επιστολής, απουσία επίσημων μεταφράσεων στην ελληνική ορισμένων δικαιολογητικών Αποτέλεσμα: Άγονος
10/2008		Μοναδικός προσφέρων: Bouvier Technofour S.A. Διαπιστώσεις (μεταξύ άλλων): Απουσία μετάφρασης καταστατικού ή οποιαδήποτε άλλου επίσημου εγγράφου από το οποίο να προκύπτει το εν ενεργεία Δ.Σ., απουσία μετάφρασης ισολογισμού ή δήλωσης κύκλου εργασιών, απουσία πιστοποιητικού από επίσημο γραφείο ποιοτικού ελέγχου που να βεβαιώνει την καταλληλότητα των υλικών. Αποτέλεσμα: Άγονος
2/2010		Μοναδικός προσφέρων: Bouvier Technofour S.A. Αποτέλεσμα: Κατακύρωση του διαγωνισμού στην εταιρεία Bouvier Technofour S.A.

2008-2013: Παράλληλα με τις προσπάθειες προμήθειας του κατακόρυφου κλιβάνου, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών - τα επιφορτισμένα με την ανάπτυξη της ΕΜοΔοΠ - συνέταξαν λεπτομερή και εμπειρισταωμένη πρόταση χρηματοδότησης στα πλαίσια σχετικής πρόσκλησης από το Πανεπιστήμιο Πατρών. Τα κονδύλια που θα διέθετε το Πανεπιστήμιο (σε ώριμες και καλά στοιχειοθετημένες προτάσεις) θα εξασφαλιζονταν από το πρόγραμμα ΕΣΠΑ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, για το διάστημα 2010-2014. Η πρόταση (συνολικού ύψους 800.000€), η οποία έτυχε πλήρους αποδοχής, αφορούσε στην προμήθεια ενός οριζόντιου εργαστηριακού κλιβάνου εσωτερικών διαστάσεων 3 m (πλάτος) επί 4 m (μήκος) επί 1.5 m (βάθος) με παρελκόμενα, κατάλληλου για διεξαγωγή δοκιμών πυραντίστασης δομικών υλικών και στοιχείων, καθώς και μίας Μονάδας Μεμονωμένου Καιόμενου Αντικειμένου (Single Burning Item – SBI). Τα εν λόγω τεμάχια συμπεριελήφθησαν στον γενικό (ενιαίο) κατάλογο εξοπλισμού που συνόδευε τον διεθνή ανοικτό διαγωνισμό, με τίτλο «Προμήθεια Ερευνητικού Εξοπλισμού Πανεπιστημίου Πατρών» και αριθμό διακήρυξης 5/12 (Μάιος 2012). Υπήρξε νέος γύρος διαβουλεύσεων με κάποιες από τις εταιρίες που είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον στα πλαίσια των προηγούμενων

¹ Με την πάροδο των ετών, κάποιες εταιρίες μετονομάστηκαν ή/και συγχωνεύθηκαν από άλλες.

διεθνών διαγωνισμών. Προσφορά κατέθεσε μόνο η εταιρία BTF S.A. Δυστυχώς, η προσφορά δεν ήταν νομικά πλήρης (αποκλίσεις ως προς κάποια χαρακτηριστικά της εγγυητικής επιστολής και την ημερομηνία γνησίου υπογραφής) και ως εκ τούτου ο διαγωνισμός, ως προς το σκέλος που αφορούσε την ΕΜοΔοΠ, κατέστη άγονος. Ο εξοπλισμός που δεν αποκτήθηκε από τον διαγωνισμό 5/12 απεντάχθη από τον επόμενο (2013).

2010-2015: Εκτελούνται ενέργειες ώστε ο κατακόρυφος κλίβανος να καταστεί λειτουργικός και να ξεκινήσει η λειτουργία της ΕΜοΔοΠ. Πιο συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε η κατασκευή και τοποθέτηση αγωγού καπναερίων και καπνοδόχου καθώς και η εγκατάσταση του συστήματος αποθήκευσης και διανομής της καύσιμης ύλης (LPG).

2017-σήμερα: Αναζητώντας νέες πηγές χρηματοδότησης για την ανάπτυξη της ΕΜοΔοΠ και της σχετικής με αυτήν ερευνητικής δραστηριότητας, συνετάχθη και κατετέθη ερευνητική πρόταση στα πλαίσια της 1^{ης} προκήρυξης ερευνητικών έργων ΕΛΙΔΕΚ για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας (πρόταση Κατηγορίας III). Τα προτεινόμενα ερευνητικά έργα έπρεπε να είναι πρωτότυπα, να αναφέρονται σε ερευνητικό τομέα αιχμής, να έχουν σημαντική επιστημονική απήχηση σε διεθνές επίπεδο και να πληρούν κριτήρια υψηλής επιστημονικής ποιότητας και αριστείας. Τον Δεκέμβριο του 2020, η πρόταση επελέγη προς χρηματοδότηση [...]. Έτσι, τον Ιούνιο του 2021, σήμανε η έναρξη για το ερευνητικό πρόγραμμα «*AEgis: Innovative System for Combined Seismic and Energy Retrofitting of Structures: Development, Mechanical Behavior and Fire Resistance*», [...]. Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού (συνολικού προϋπολογισμού 1,44 Meuros), θα αγορασθεί (μεταξύ άλλων και) ένας οριζόντιος εργαστηριακός κλίβανος εσωτερικών διαστάσεων 3 m (πλάτος) επί 4 m (μήκος) επί 1.5 m (βάθος) με παρελκόμενα, κατάλληλος για διεξαγωγή δοκιμών πυραντίστασης επί φερόντων δομικών στοιχείων. Η μονάδα ελέγχου του οριζοντίου κλιβάνου θα είναι ειδικώς σχεδιασμένη ώστε να ελέγχει και τον υφιστάμενο (κατακόρυφο) κλίβανο, ο ελεγκτής (controller) του οποίου είναι απολύτως αναγκαίο να αντικατασταθεί.»

3. Κατόπιν των ανωτέρω, το Πανεπιστήμιο Πατρών με το με α.π. 82824/17.08.2021 έγγραφο της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 4778/17.08.2021), μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου, όπως συμπληρώθηκε δια του από 28.09.2021 μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μετά των συνημμένων σε αυτό στοιχείων και πληροφοριών (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. 5681/28.09.2021), αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, ως ισχύει, για ανάθεση σύμβασης προμήθειας εργαστηριακού εξοπλισμού, χρονικής διάρκειας τριών (3) ετών, εκτιμώμενης αξίας 500.000,00€ πλέον ΦΠΑ, κατ' άρθρο 32 παρ. 4 περ. β (συμπληρωματικές παραδόσεις που πραγματοποιούνται από τον αρχικό προμηθευτή) του ν. 4412/2016.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του Ν. 4013/2011, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παρ. 2 περ. α' και β' του Ν. 4441/2016, «οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α'47) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής».

5. Σύμφωνα με το άρθρο 2 «Ορισμοί» του Ν. 4412/2016, το οποίο, όσον αφορά στην Οδηγία 2014/25/ΕΕ, ενσωμάτωσε το άρθρο 2 αυτής: «8. ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης».

6. Η διάταξη του άρθρου 5 (“Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)”) του ιδίου ως άνω νόμου ορίζει ότι:

“Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: (...) β) 135.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α’ προϊόντα, [...]”.

Συναφώς επισημαίνεται ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1828 της Επιτροπής της 30^{ης} Οκτωβρίου 2019 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων», το ως άνω ποσό, από 01.01.2020 αναπροσαρμόστηκε στις 139.000 ευρώ.

7. Στις διατάξεις του άρθρου 6 (“Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)”) του ιδίου ως άνω νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαιρέσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...] 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. 4. Η εκτιμώμενη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61. [...]”

8. Το Άρθρο 32 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση» (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) προβλέπει ότι: «1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. [...] 4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών: β) για συμπληρωματικές παραδόσεις που πραγματοποιούνται από τον αρχικό προμηθευτή και προορίζονται είτε για τη μερική αντικατάσταση αγαθών ή εγκαταστάσεων είτε για επέκταση υφιστάμενων αγαθών ή εγκαταστάσεων, εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή να αποκτήσει αγαθά με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά τα οποία θα προκαλούσαν ασυμβατότητα ή δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες στη χρήση και τη συντήρηση η διάρκεια αυτών των συμβάσεων, καθώς και των επαναλαμβανόμενων συμβάσεων, δεν υπερβαίνει κατά κανόνα τα τρία έτη, [...]».

9. Τα οριζόμενα στον ν. 4782/2021 (Α’ 36/2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» και ιδίως το άρθρο 142 «Έναρξη ισχύος Μέρους Α’», σύμφωνα με το οποίο :

«1. Η ισχύς των διατάξεων:

α) του άρθρου 4, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016,

β) των άρθρων 10, 20 παρ. 4, 34 κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, 55, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 66 έως 79, 82 έως 86, 89 έως 93, 95 έως 98, 100, 131, 134 και 138,

γ) του άρθρου 108, κατά το μέρος που τροποποιεί την περ. α` της παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016,

δ) του άρθρου 109, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 7 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016, αρχίζει από την 1η.9.2021.

2. Η ισχύς των άρθρων 3, 6 κατά το μέρος που τροποποιεί τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 42, 49, 62, 65, 80, 81, 87, 88, 94, 99, 101, 108, εκτός της περ. α` της παρ. 11, 121 και 127 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η ισχύς των υπολοίπων άρθρων του παρόντος αρχίζει από την 1η.6.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.»

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

10. Το υπό εξέταση αίτημα του Πανεπιστημίου Πατρών, το οποίο αποτελεί Κεντρική Κυβερνητική Αρχή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, αφορά σε προσφυγή της εν λόγω αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 του ιδίου ως άνω νόμου [(CPV): 33152000-0 – Κλίβανος], συνολικής εκτιμώμενης αξίας 500.00,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, η οποία υπερβαίνει το κατώτατο όριο της εκτιμώμενης αξίας συμβάσεων προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές του άρθρου 5 παρ. β του ν. 4412/2016, ως αυτό ισχύει μετά τη θέση σε ισχύ του σχετικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1828 της Επιτροπής της 30ης Οκτωβρίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, ήτοι τις 139.000,00€. Ως εκ τούτου, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την έκδοση σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011.

11. Εν προκειμένω, η νομική βάση για την υποβολή του αιτήματος της αναθέτουσας αρχής είναι η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 4 περ. β' του ν. 4412/2016 (συμπληρωματικές παραδόσεις που πραγματοποιούνται από τον αρχικό προμηθευτή), καθώς αυτήν επικαλείται ρητά ο φορέας.

12. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C - 549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85,

Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

13. Καταρχήν, πρέπει να διερευνηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του επικαλούμενου στο αίτημα της αναθέτουσας αρχής άρθρου 32, παράγραφος 4, περίπτωση β' του ν. 4412/2016. Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου, σημειώνονται τα εξής:

Η εν λόγω διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο για συμβάσεις προμηθειών για συμπληρωματικές παραδόσεις από τον αρχικό προμηθευτή και προορίζονται είτε για τη μερική αντικατάσταση αγαθών ή εγκαταστάσεων είτε για επέκταση υφιστάμενων αγαθών ή εγκαταστάσεων, εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή να αποκτήσει αγαθά με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά τα οποία θα προκαλούσαν ασυμβατότητα ή δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες στη χρήση και τη συντήρηση. Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά, ενώ η ανάγκη σύναψης της σύμβασης προμήθειας με τον αρχικό προμηθευτή λόγω συνδρομής των ως άνω νόμιμων προϋποθέσεων, ήτοι ότι τα υπό προμήθεια είδη, για λόγους συμβατότητας ή προς αποφυγή δυσανάλογων τεχνικών δυσχερειών και οικονομικών επιβαρύνσεων στη χρήση και συντήρησή τους επιβάλλεται να έχουν τα ίδια τεχνικά χαρακτηριστικά με τα ήδη παραδοθέντα ή εγκατασταθέντα είδη, πρέπει να αιτιολογείται επαρκώς (βλ. ΕΣ I Τμ. 183/16, VI Τμ. 1281/2010, 3334/2009, ΣΤ Κλιμ. 125/2019, 69/2003, 93/2001). Επισημαίνεται ότι στην εν λόγω διάταξη δεν απαιτείται ο αρχικός προμηθευτής να είναι ο μοναδικός αλλά αρκεί η αλλαγή προμηθευτή (αντί του αρχικού) να υποχρεώνει την αναθέτουσα αρχή να αποκτήσει αγαθά με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά τα οποία θα προκαλούσαν ασυμβατότητα ή δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες στη χρήση και τη συντήρηση (βλ. ΔΕΚ C-337/05, *Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ιταλικής Δημοκρατίας*, σκ. 55 και 59).

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η επίκληση και η χρήση της εν λόγω εξαιρετικής ρύθμισης θα πρέπει να πραγματοποιείται με τρόπο ώστε να αποφεύγονται οι επιζήμιες για τον ανταγωνισμό επιπτώσεις (βλ. αιτιολογική σκέψη 50 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), προκειμένου να εξυπηρετηθεί ο σκοπός που αυτή εξυπηρετεί χωρίς, ωστόσο, να απωλέσει τον ειδικό και στενά ερμηνευόμενο χαρακτήρα της (π.χ. με επισταμένη έρευνα εναλλακτικών λύσεων και επαρκή αιτιολόγηση της αδυναμίας αλλαγής προμηθευτή).

14. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και αξιολογώντας τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της ανωτέρω διάταξης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την προϋπόθεση του να προορίζονται οι συμπληρωματικές παραδόσεις είτε για τη μερική αντικατάσταση αγαθών ή εγκαταστάσεων είτε για επέκταση υφιστάμενων αγαθών ή εγκαταστάσεων

Αναφορικά με την εν λόγω προϋπόθεση και τη σχέση του αιτούμενου εξοπλισμού ως προς τον αρχικό, η αναθέτουσα αρχή προσκόμισε την ακόλουθη τεχνική έκθεση:

«Επιστημονική και τεχνική τεκμηρίωση του Συμπληρωματικού Εξοπλισμού, με αναφορά στον Αρχικό Εξοπλισμό, βάσει του αντικειμένου του έργου και του προβλεπόμενου ερευνητικού αποτελέσματος

A1. Αρχικός Εξοπλισμός:

Κατακόρυφος κλίβανος διεξαγωγής δοκιμών πυραντίστασης εσωτερικών διαστάσεων 3×3×1.2 m, συμπληρούμενος από σύστημα αποθήκευσης (2 δεξαμενές δυναμικότητας 5 m³) και διανομής της καύσιμης ύλης (LPG), αγωγό καπναερίων, καπνοδόχο, ελεγκτή (controller), Η/Υ και λογισμικό

Ο (υφιστάμενος) Αρχικός Εξοπλισμός αποτελείται από έναν κατακόρυφο κλίβανο διεξαγωγής δοκιμών πυραντίστασης, εσωτερικών διαστάσεων 3×3×1.2 m, δίχως τη δυνατότητα επιβολής μηχανικών φορτίσεων επί κατακορύφων δομικών στοιχείων, ταυτοχρόνως ή/και ετεροχρόνως συνδυαζόμενων με δοκιμές πυραντίστασης. Ο κλίβανος σχεδιάστηκε (*custom-designed*), με την αρωγή του προμηθευτή (BTF S.A., υπό την επωνυμία Bounier Technofour S.A. κατά την περίοδο σχεδιασμού/προμήθειας) και του προσωπικού της Εργαστηριακής Μονάδας Δοκιμών Πυρός (ΕΜοΔοΠ ή Fire Testing Facility - FTF) του Πανεπιστημίου Πατρών (ΠΠ), ειδικά για τις ανάγκες της ΕΜοΔοΠ. Συγκεκριμένα, ο κλίβανος σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε ώστε να²:

1. είναι κατάλληλος για διεξαγωγή δοκιμών πυραντίστασης δομικών υλικών και στοιχείων βάσει καμπυλών θερμοκρασίας-χρόνου που περιγράφονται σε σχετικά Πρότυπα (CEN/ISO), αλλά και άλλων καμπυλών [όπως της RWS].
2. παρέχει τη δυνατότητα διεξαγωγής δοκιμών σε μέγιστη θερμοκρασία ίση με 1350°C.
3. περιλαμβάνει εξοπλισμό ανάφλεξης που αποτελείται από 12 πιεστικούς καυστήρες σε κατακόρυφη αντικριστή διάταξη.
4. διαθέτει αποσπώμενο άνω τμήμα, καθιστώντας δυνατή τη διεξαγωγή δοκιμών πυραντίστασης σε οριζοντίως τοποθετούμενα δοκίμια και αποσπώμενη δοκό στην εμπρόσθια εξωτερική όψη του, καθιστώντας δυνατή τη διεξαγωγή δοκιμών πυραντίστασης σε συνδέσεις τοιχωμάτων-οροφών.
5. διαθέτει 2 θυρίδες παρατήρησης.

Ανάγκη αναβάθμισης του (υφιστάμενου) Αρχικού Εξοπλισμού για χρήση του σε συνδυασμό με τον Συμπληρωματικό Εξοπλισμό:

1. Απαιτείται η αντικατάσταση του υφιστάμενου συστήματος ελέγχου/controller (του κατακορύφου κλιβάνου) με ένα νέο σύστημα (supervision system), το οποίο θα είναι ικανό να ελέγχει τη λειτουργία και των 2 κλιβάνων (βλ. περιγραφή για τον έτερο/νέο κλίβανο, παρακάτω). Το υφιστάμενο σύστημα ελέγχου (με βάση τις τελευταίες εξελίξεις στο χώρο) έχει καταστεί παρωχημένο, περιορισμένων δυνατοτήτων (δύναται να ελέγξει τη λειτουργία μόνο του κατακορύφου κλιβάνου και παρέχει ασύζευκτο έλεγχο πίεσης και θερμοκρασίας), ενώ μία πιθανή μελλοντική ανάγκη επισκευής αναμένεται να μην είναι δυνατό να εξυπηρετηθεί, λόγω αδυναμίας εύρεσης των κατάλληλων ανταλλακτικών. Αντιθέτως, το νέο σύστημα (βασισμένο σε προηγμένα ολοκληρωμένα κυκλώματα) θα είναι πλήρως και σε βάθος χρόνου επεκτάσιμο, ενώ θα είναι ικανό να ελέγχει ταυτόχρονα (και συζευγμένα) πίεση και θερμοκρασία κατά τη λειτουργία και των 2 κλιβάνων. Η νέα αυτή δυνατότητα του συστήματος ελέγχου θα επιτρέψει τη σύγκριση πειραματικών αποτελεσμάτων από τον κατακόρυφο και τον οριζόντιο κλίβανο, επί μίας ορθολογικότερης επιστημονικής βάσης. Τέλος, προβλέπεται η προμήθεια ενός νέου και βελτιωμένου – ως προς τις δυνατότητες και τη διεπαφή με τον χρήστη – λογισμικό, το οποίο θα προσφέρει (εκτός των άλλων) και έναν ομογενοποιημένο τρόπο αναφοράς αποτελεσμάτων (reporting) και για τους 2 κλιβάνους. [...]

A2. Συμπληρωματικός Εξοπλισμός: Οριζόντιος κλίβανος διεξαγωγής δοκιμών πυραντίστασης εσωτερικών διαστάσεων 4×3×1.5 m, συμπληρούμενος από σύστημα φόρτισης και παρελκόμενα (CPV: 33152000-0 - Κλίβανος)

Ο εν λόγω, στρατηγικής σημασίας, ερευνητικός εξοπλισμός μεγάλης αξίας που προβλέπεται να αποκτηθεί στα πλαίσια του προγράμματος AEGIS έχει επιλεγεί με βάση τη συμπλήρωση της Εργαστηριακής Μονάδας Δοκιμών Πυρός (ΕΜοΔοΠ ή Fire Testing Facility - FTF) του Πανεπιστημίου Πατρών (ΠΠ) με εξοπλισμό για τη διεξαγωγή δοκιμών πυραντίστασης ταυτοχρόνως ή/και ετεροχρόνως συνδυαζόμενων με μηχανικές φορτίσεις

² Τα σημεία 1, 2 και 4 αποτελούν μερικές (τις βασικότερες, από πλευράς hardware) από τις ειδικώς για τις ανάγκες της ΕΜοΔοΠ ορισθείσες παραμέτρους σχεδιασμού.

επί οριζοντίων δομικών στοιχείων (μία απολύτως απαραίτητη δυνατότητα για τον πειραματικό προσδιορισμό της συμπεριφοράς φερόντων δομικών στοιχείων, έναντι δράσης πυρός).

Βάσει των παραπάνω, ο ερευνητικός εξοπλισμός μεγάλης αξίας αποτελείται από τα ακόλουθα τεμάχια:

1. Έναν οριζόντιο κλίβανο εσωτερικών διαστάσεων 4×3×1.5 m (μήκος×πλάτος×ύψος) για διεξαγωγή δοκιμών πυραντίστασης οριζόντιων δομικών στοιχείων, πληρούμενο από ένα σύστημα φόρτισης (περιλαμβάνονται δαπάνες για: την εγκατάσταση, την τοποθέτηση και τη θέση του εξοπλισμού σε λειτουργία, την εκπαίδευση σχετικά με τη λειτουργία του και μονοετή εγγύηση).

Ο κλίβανος θα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις προτύπων και προδιαγραφών σχετικών με τη διεξαγωγή εργαστηριακών δοκιμών πυραντίστασης δομικών στοιχείων (CEN και ISO³) και θα:

- είναι ικανός να αναπαράγει εκτός από τις καμπύλες θερμοκρασίας-χρόνου που περιγράφονται στα προαναφερθέντα πρότυπα και άλλες (οριζόμενες από τον χρήστη),
- παρέχει τη δυνατότητα διεξαγωγής δοκιμών σε μέγιστη θερμοκρασία 1250°C,
- λειτουργεί υπό ελεγχόμενες συνθήκες χρόνου, θερμοκρασίας και πίεσης.

Ο κλίβανος θα είναι εξοπλισμένος με:

- σύστημα ανάφλεξης (combustion system), το οποίο θα περιλαμβάνει (μεταξύ άλλων) 12 πιεστικούς καυστήρες υγραερίου (LPG) ±6300 kW,
- ένα πλήρες σετ μετρητών και συσκευών ελέγχου (πυρόμετρα τύπου πλάκας, αισθητήρες πίεσης),
- σύστημα ελέγχου πίεσης,
- σύστημα απαγωγής καπναερίων (smoke evacuation system),
- θυρίδες (1 θυρίδα πρόσβασης στο εσωτερικό του κλιβάνου/entrance opening) & 4 θυρίδες παρακολούθησης και φωτογράφισης (viewing ports),
- φέρον πλαίσιο συγκράτησης δοκιμών (test frame),
- σιδηροκατασκευή πρόσβασης στον κλίβανο (furnace walkway),
- σύστημα ελέγχου (controller) και συλλογής / καταγραφής / διαχείρισης δεδομένων (software),
- σύστημα φόρτισης (4 χαλύβδινα δύσκαμπτα πλαίσια προσαρμοζόμενα στο φέρον πλαίσιο συγκράτησης δοκιμών + 8 υδραυλικά έμβολα συνολικής δυναμικότητας 100 kN, με θάκτρο μέγιστου ενεργού μήκους 250 mm και αρθρωτή απόληξη + σύστημα υδραυλικής αντλίας + έλεγχος λειτουργίας και παρακολούθηση/καταγραφή δεδομένων φορτίου από το σύστημα ελέγχου του κλιβάνου).

Σημειώνεται ότι λαμβάνεται ειδική μέριμνα ώστε ο οριζόντιος κλίβανος να συνδεθεί με τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις (σύστημα διανομής αερίου), κάνοντας τις ελάχιστες δυνατές παρεμβάσεις στον αρχικό σχεδιασμό του συστήματος. [...]

A3. Χρήση Συμπληρωματικού & Αρχικού Εξοπλισμού για την επίτευξη του προβλεπόμενου ερευνητικού αποτελέσματος στα πλαίσια του προγράμματος AEGIS:

Τόσο ο Αρχικός όσο και ο Συμπληρωματικός Εξοπλισμός θα χρησιμοποιηθούν για τη διεξαγωγή της πλειονότητας των δοκιμών που περιγράφονται στο WP5 του ερευνητικού έργου AEGIS (συγκεκριμένα, στις εργασίες 5.1 & 5.2). Για μονόπλευρη προσβολή από φωτιά θα χρησιμοποιηθεί ο Αρχικός Εξοπλισμός (κατακόρυφος κλίβανος – εμφάνιση δοκιμών στο εμπροσθεν κλείστρο του κλιβάνου, το οποίο θα παρέχει τη δυνατότητα ταυτόχρονης επιβολής εντός επιπέδου μηχανικού φορτίου), ενώ για αμφίπλευρη θα χρησιμοποιηθεί ο Συμπληρωματικός Εξοπλισμός (οριζόντιος κλίβανος – τοποθέτηση δοκιμών εντός του κλιβάνου, κάθετα ως προς τους καυστήρες, με ταυτόχρονη επιβολή εντός επιπέδου μηχανικού φορτίου)».

³ Καμπύλες ISO 834-1 & Hydrocarbon, οριζόμενες στα Πρότυπα EN1363-1, BS476-Part20, EN 1363-2 & BS476-20 Appendix D. Σημειώνεται ότι και ο υφιστάμενος κατακόρυφος κλίβανος συμμορφώνεται με τα σχετικά διεθνή Πρότυπα.

(ii) Ως προς την προϋπόθεση του να πραγματοποιούνται οι συμπληρωματικές παραδόσεις από τον αρχικό προμηθευτή, εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή να αποκτή αγαθά με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά τα οποία θα προκαλούσαν ασυμβατότητα ή δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες στη χρήση και τη συντήρηση

Όσον αφορά την εν λόγω προϋπόθεση, στο αίτημα του Πανεπιστημίου Πατρών και στα αρχικώς υποβληθέντα έγγραφα καταγράφονται από την αναθέτουσα αρχή οι δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες στη χρήση και συντήρηση του συστήματος που θα προκαλούνταν και η ασυμβατότητα που θα προέκυπτε σε περίπτωση που θα υποχρεωνόταν να καταφύγει σε διαφορετικό προμηθευτή. Ειδικότερα, στο αίτημα της αναθέτουσας αρχής προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«[...] Η εταιρεία που αιτούμεθα να αναλάβει το έργο της συμβολής στον σχεδιασμό, της κατασκευής και προμήθειας του οριζοντίου κλιβάνου (συμπληρούμενου με το σύστημα φόρτισης) είναι η **BTF S.A.** (πρώην *Bouvier Technofour S.A.* - <http://www.btf.be/en/>), με έδρα το Βέλγιο. Η προμήθεια θα περιλαμβάνει την εγκατάσταση, την τοποθέτηση και τη θέση του εξοπλισμού σε λειτουργία, την εκπαίδευση σχετικά με τη λειτουργία του και μονοετή εγγύηση. Η αιτιολόγηση επιλογής της εν λόγω εταιρείας συνοψίζεται στα παρακάτω σημεία:

1. Η εταιρεία BTF ειδικεύεται στο σχεδιασμό και την κατασκευή (με ίδια μέσα) διαφόρων τύπων κλιβάνων βιομηχανικής κλίμακας, προς χρήση τόσο σε εξειδικευμένους κλάδους βιομηχανικής παραγωγής όσο και σε ερευνητικά κέντρα (π.χ. ειδικούς κλιβάνους για την ανάπτυξη θερμομηχανικών πειραματικών μεθόδων και διατάξεων). Επιπροσθέτως, η εταιρεία σχεδιάζει και κατασκευάζει κλιβάνους για τη διεξαγωγή δοκιμών πυραντίστασης δομικών στοιχείων, προϊόντων και διατάξεων αυστηρώς συμμορφούμενων με τα ανάλογα Ευρωπαϊκά (EN) και Διεθνή (ISO) Πρότυπα. Οι προαναφερθείσες δοκιμές αποσκοπούν στην πιστοποίηση των προϊόντων αυτών⁴.
2. Η εταιρεία BTF S.A. έχει ένα εκτενές αρχείο εντολέων (πελατών), αρκετοί εκ των οποίων αποτελούν είτε σημαντικότετους φορείς πιστοποίησης δομικών στοιχείων και προϊόντων ως προς τη θερμομηχανική τους συμπεριφορά (π.χ. CERIB, SP Fire Research AS - Fire resistance of construction and structures, Fire Instrumentation and Research Equipment - Division of EXOVA's WFRGENT NV, IFTS St Gobain Vetrotech), είτε βρίσκονται στην πρωτοπορία των εξελίξεων στην περιοχή της ανάπτυξης θερμομηχανικών δοκιμών επί δομικών στοιχείων και συνόλων (π.χ. University of Liege). [...] Το ΠΠ θεωρεί, επίσης, ιδιαίτερα σημαντικές και τις συνέργειες που έχει αναπτύξει η εταιρεία BTF S.A. με πανεπιστημιακά/ερευνητικά ιδρύματα (Université de Liège, Gent University, Belgium Combustion Institute) αλλά και τη συνεισφορά της επί τεχνικών θεμάτων σε συναντήσεις του European Group of Organizations for Fire Testing, Inspection and Certification (EGOLF)⁵.
3. Η εταιρεία BTF S.A. (ως Bouvier Technofour S.A.), προμήθευσε [παρείχε αρωγή στον σχεδιασμό (custom-design), κατασκεύασε, μετέφερε και εγκατέστησε] τον υπάρχοντα κατακόρυφο κλιβάνο διεξαγωγής δοκιμών πυραντίστασης της Εργαστηριακής Μονάδας Δοκιμών Πυρός (ΕΜοΔοΠ) του Πανεπιστημίου Πατρών (ΠΠ). Επίσης, ανέλαβε την εκπαίδευση του προσωπικού της ΕΜοΔοΠ στη χρήση του. Η προμήθεια πραγματοποιήθηκε μέσω Διεθνούς Ανοικτού Διαγωνισμού που διεξήγαγε το Πανεπιστήμιο Πατρών το 2010⁶ και χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό (FP7) Πρόγραμμα “ACES – Advanced Centre of Excellence in Structural and Earthquake Engineering” [...].

⁴ Εντός (μετά Brexit) Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντοπίζονται 4 μόνο αντίστοιχης δυναμικότητας εταιρείες (Ισπανία/Γαλλία, Γερμανία, Τσεχία και Πολωνία). Όλες οι εταιρείες (συμπεριλαμβανομένης της BTF S.A.) βρίσκονται εκτός ακτίνας 2000-2500 km από την Πάτρα.

⁵ Πληροφορίες από προσωπικές επικοινωνίες με συνεργαζόμενα μέρη.

⁶ Ενημερωτικά, είχαν προηγηθεί 2 σχετικοί Διεθνείς Ανοικτοί Διαγωνισμοί, οι οποίοι είχαν κηρυχθεί άγονοι είτε λόγω μη συμμόρφωσης με μέρος των τεχνικών απαιτήσεων του κλιβάνου είτε λόγω ελλείψεων στα περιεχόμενα του φακέλου

4. Η εταιρεία BTF S.A. – ως η εταιρεία που προμήθευσε τον Αρχικό Εξοπλισμό – είναι η μόνη που έχει την τεχνική δυνατότητα της αναβάθμισής του (και – ιδιαιτέρως – εντός των στενών χρονικών περιορισμών που θέτει το έργο⁷), η οποία αφορά στην αντικατάσταση του υφιστάμενου ειδικά σχεδιασμένο για τις ανάγκες της ΕΜοΔοΠ συστήματος ελέγχου (του κατακόρυφου κλιβάνου) με ένα νέο σύστημα (supervision system), το οποίο θα ελέγχει τη λειτουργία και των 2 κλιβάνων. Το νέο αυτό σύστημα είναι ένα προηγμένο και ειδικά σχεδιασμένο για τις ανάγκες της ΕΜοΔοΠ σύστημα ελέγχου, το οποίο θα είναι πλήρως επεκτάσιμο έτσι ώστε να καλύπτει - εκτός από τη λειτουργία και των 2 κλιβάνων (Αρχικού και Συμπληρωματικού Εξοπλισμού) - και όποιων άλλων συναφών μελλοντικών συσκευών (π.χ. indicative furnace) αποκτηθούν. Δεδομένων των ανωτέρω, ακόμη και αν υπήρχε πράγματι άλλη εταιρεία, τεχνικώς ικανή να σχεδιάσει και να κατασκευάσει ένα σύστημα που θα ελέγχει 2 κλιβάνους, εκ των οποίων ο ένας δεν είναι δικής της κατασκευής, γεγονός που δεν προκύπτει από την επισταμένη έρευνα αγοράς στην οποία έχουμε ήδη προβεί, θα έπρεπε οπωσδήποτε να ακολουθηθεί μία διαδικασία ενημέρωσης της εν λόγω εταιρείας επί τεχνικών λεπτομερειών του (υφιστάμενου) Αρχικού Εξοπλισμού. Αυτό όμως θα είχε σαν συνέπεια να εγερθούν σοβαρά ζητήματα παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων της εταιρείας BTF S.A. λόγω της μοναδικότητας του Αρχικού Εξοπλισμού, ο οποίος σχεδιάστηκε αποκλειστικά για τις ανάγκες της ΕΜοΔοΠ, όπως εκθέσαμε αναλυτικά παραπάνω. Εκτός των προβλημάτων αυτών, η χρονική επιβάρυνση που θα συνοδεύσει τη διαδικασία ενημέρωσης θα καταστήσει αδύνατη την ολοκλήρωση της προμήθειας εντός των στενών χρονικών ορίων του έργου⁶.
5. Βάσει των παραπάνω, η επιλογή οποιασδήποτε άλλης εταιρείας, για τη συμβολή στον σχεδιασμό και την κατασκευή του οριζόντιου κλιβάνου, θα καταστήσει – πρακτικά – υποχρεωτική τη διατήρηση του υφιστάμενου παρωχημένου συστήματος ελέγχου για τον κατακόρυφο κλίβανο (στερώντας την προοπτική μελλοντικής του αναβάθμισης) και αναπόφευκτη την προμήθεια νέου συστήματος ελέγχου αποκλειστικά για τον οριζόντιο κλίβανο. Η λύση αυτή, εκτός από τεχνικώς αδόκιμη και μη εξυπηρετούσα τους σχεδιασμούς της ΕΜοΔοΠ, είναι και από άποψης οφέλους-κόστους ασύμφορη, άρα δεν θα καλύψει αποτελεσματικά τις συγκεκριμένες ανάγκες της αναθέτουσας αρχής.
6. Τέλος, η εταιρεία BTF S.A. παρείχε σημαντική αρωγή κατά το σχεδιασμό και του συστήματος διανομής αερίου⁸ του κατακόρυφου κλιβάνου, το οποίο θα τροφοδοτήσει (με κάποιες τροποποιήσεις/προσθήκες) και τον οριζόντιο κλίβανο. Ως εκ τούτου, η εταιρεία γνωρίζει ήδη τα τεχνικά χαρακτηριστικά του υπάρχοντος συστήματος και έχει στα αρχεία της όλο το υπόλοιπο υποστηρικτικό υλικό (μηχανολογικά σχέδια, τοπογραφικά σχέδια, τεύχη υπολογισμών) που απαιτείται για την τροποποίηση/επέκτασή του έτσι ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες τροφοδοσίας και του οριζόντιου κλιβάνου. Σε περίπτωση εμπλοκής άλλης εταιρείας, η διαδικασία ενημέρωσης/εξοικίωσης επί τεχνικών θεμάτων θα πρέπει να ξεκινήσει από την αρχή, με αποτέλεσμα μία πρόσθετη σημαντική χρονική επιβάρυνση.»

δικαιολογητικών των συμμετεχουσών εταιρειών.

⁷ Σχετικά με τα στενά χρονικά όρια που θέτει το έργο: Το συγκεκριμένο έργο (χρονικής διάρκειας 3ών ετών, με ημερομηνία περάτωσης τον Μάιο του 2024) περιλαμβάνει και τη διεξαγωγή έρευνας με τη χρήση τόσο του αναβαθμισμένου Αρχικού Εξοπλισμού όσο και του Συμπληρωματικού Εξοπλισμού. Αυτό σημαίνει ότι ο Εξοπλισμός θα πρέπει να έχει εγκατασταθεί και να είναι λειτουργικός (με το προσωπικό της ΕΜοΔοΠ εκπαιδευμένο στη χρήση του) εντός των επόμενων 12 μηνών, κατά μέγιστον.

⁸ Το σύστημα αυτό ήταν αντικείμενο προμήθειας από άλλη εξειδικευμένη εταιρεία που δραστηριοποιείτο στον χώρο των εγκαταστάσεων LPG. Η συνεργασία τόσο της εταιρείας που παρέχει τον κλίβανο όσο και της εταιρείας που παρέχει το σύστημα διανομής αερίου όσο και του προσωπικού της ΕΜοΔοΠ είναι απαραίτητη για την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου εγκατάστασης (σε λειτουργική μορφή) οποιουδήποτε κλιβάνου.

Σε συνέχεια του υπ' αριθμ. 4778/2.09.2021 εγγράφου της Αρχής περί παροχής διευκρινήσεων και συμπλήρωσης φακέλου, το Πανεπιστήμιο Πατρών απέστειλε δια του από 28.09.2021 μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (α.π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. 5681/28.09.2021) συμπληρωματική τεκμηρίωση ως προς τις τεχνικές δυσχέρειες και την ασυμβατότητα των συστημάτων που θα ανακúψουν από την αλλαγή προμηθευτή, τα οποία έχουν ως εξής:

[...] Απευθυνθήκαμε στην κατασκευάστρια εταιρεία BTF S.A. (πρώην Bouvier Technofour S.A. - <http://www.btf.be/en/>), με έδρα το Βέλγιο, ζητώντας να μας παρέχει σύντομες πληροφορίες σχετικά με το καθεστώς που διέπει τεχνικά κείμενα και σχέδια δικής της σύλληψης, επιμέλειας και παραγωγής, τα οποία συνοδεύουν τόσο ήδη παραδομένα στο Πανεπιστήμιο Πατρών συστήματα (υφιστάμενος, Αρχικός Εξοπλισμός) όσο και προσφορές μελλοντικών συστημάτων (Συμπληρωματικός Εξοπλισμός). Παρακαλούμε βρείτε συνημμένη τη σχετική απαντητική επιστολή της εταιρείας μαζί με τα τεχνικά σχέδια που παρεδόθησαν στο Πανεπιστήμιο Πατρών με την παράδοση του κατακόρυφου κλιβάνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III, βλ. ρήτρα ιδιοκτησίας τεχνικών κειμένων επί της πρώτης τους σελίδας) και λαμβάνοντας υπόψη την αρχική τεχνική και εμπορική προσφορά της εταιρείας 1203/080 ως προς το Άρθρο Πνευματικά Δικαιώματα (σελ. 20).

[...] Η αρχική αιτιολογική έκθεση, περί συμπληρωματικότητας του προς προμήθεια εξοπλισμού, που έχει αποσταλεί στην Αρχή, καταδεικνύει λεπτομερώς τους λόγους για τους οποίους η διατήρηση του υφιστάμενου συστήματος ελέγχου είναι τεχνικώς αδύνατη. Αφ' ης στιγμής δίνεται η δυνατότητα (μέσω του προγράμματος AEGIS) να αντικατασταθεί ένα σύστημα ελέγχου το οποίο: (1) έχει καταστεί παρωχημένο, (2) είναι περιορισμένων δυνατοτήτων (δύναται να ελέγξει τη λειτουργία μόνο του κατακόρυφου κλιβάνου και παρέχει ασύζευκτο έλεγχο πίεσης και θερμοκρασίας), (3) δεν είναι επεκτάσιμο και (4) εν όψει μίας πιθανούς μελλοντικής ανάγκης επισκευής του, η εύρεση ανταλλακτικών είναι αμφίβολη, καθίσταται προφανές ότι η διατήρηση του υφιστάμενου συστήματος ελέγχου (που θα εξυπηρετεί αποκλειστικά τον κατακόρυφο κλίβανο) είναι υπό τεχνικούς όρους μη αποδοτική και υπό οικονομικούς όρους ασύμφορη. Ως προς το πρώτο, σημειώνεται, επιπροσθέτως, ότι η λειτουργία δύο ομοειδών συστημάτων (δύο πλήρως λειτουργικών κλιβάνων) που θα έχουν διαφορετικούς βαθμούς πιστότητας (fidelity) – οφειλόμενων στις διαφορετικές μονάδες ελέγχου (μία παρωχημένη και μία σύγχρονη) – θα δημιουργήσει προβλήματα αξιοπιστίας των πειραματικών αποτελεσμάτων που θα παράγονται από τον κατακόρυφο κλίβανο και θα χρησιμοποιούνται για την ερμηνεία πειραματικών αποτελεσμάτων που θα παράγονται από τον οριζόντιο κλίβανο (π.χ. σε περιπτώσεις συναρμογών κατακόρυφων και οριζοντίων στοιχείων). Υπάρχουν και άλλα (περισσότερο εξειδικευμένα) τεχνικά θέματα που καθιστούν την αντικατάσταση του υφιστάμενου συστήματος ελέγχου ως την πλέον τεχνικώς ενδεδειγμένη λύση (π.χ. δυνατότητα ταυτόχρονης λειτουργίας και των 2 κλιβάνων, αλλά και συμμετοχής σε υβριδικές - στατικές/δυναμικές/υπό φωτιά - δοκιμές υποκατασκευών - real-time hybrid substructuring tests), η επεξήγηση των οποίων βρίσκεται εκτός του σκοπού της παρούσας έκθεσης. Βάσει των παραπάνω, δεν υπάρχει κανένα τεχνικό όφελος για τη διατήρηση του υφιστάμενου συστήματος ελέγχου. Αντιθέτως, η διατήρησή του θα αποτελέσει πηγή προβλημάτων. Σχετικά με το οικονομικό συμφέρον, είναι επίσης προφανές ότι ένα σύστημα ελέγχου το οποίο αναμένεται να αντιμετωπίσει δυσκολία στην εύρεση ανταλλακτικών, θα καταστεί (ως προς τη συντήρησή του) κοστοβόρο σε βάθος χρόνου».

Εκ των ανωτέρω διαφαίνεται ότι κατά την τεχνική κρίση της αναθέτουσας αρχής, υπό τους ανωτέρω πραγματικούς τεχνικούς περιορισμούς, καθίσταται αδύνατη η εμπλοκή ετέρου προμηθευτή, ο οποίος ούτε τη γνώση επί του αρχικού εξοπλισμού – λογισμικού θα έχει, ούτε τη δυνατότητα εγκατάστασης ενός αυτοτελούς συστήματος, καθώς αυτό θα αντιμετώπιζε θέματα συμβατότητας με τον αρχικό εξοπλισμό.

(ii) Ως προς την προϋπόθεση η διάρκεια αυτών των συμβάσεων, καθώς και των επαναλαμβανόμενων συμβάσεων, να μην υπερβαίνει κατά κανόνα τα τρία έτη

Σύμφωνα με το αίτημα της αναθέτουσας αρχής, η αιτούμενη σύμβαση προβλέπεται να έχει χρονική διάρκεια έως την 31/05/2024. Επισημαίνεται ότι η προμήθεια του αρχικού εξοπλισμού πραγματοποιήθηκε δια της υπ' αριθμ. 2/2010 διακήρυξης του Πανεπιστημίου Πατρών και της από 10.6.2010 σχετικής σύμβασης προμήθειας με την εταιρεία Bounvier Technofour S.A. (βλ. ανωτέρω Ιστορικό, παρ. 2.2.), η οποία όριζε ως χρονική διάρκεια τους 190 ημέρες από την υπογραφή της, ήτοι 6 περίπου μήνες. Ως εκ τούτου, προκύπτει ότι η διάρκεια των εν λόγω συμβάσεων, ήτοι τόσο της αρχικής όσο και της αιτούμενης, δεν υπερβαίνει τα τρία έτη.

15. Εκ των ανωτέρω προσκομισθέντων στοιχείων, διαφαίνεται ότι, καταρχήν, πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης της περ. β της παρ. 4 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, καθώς από την τεχνική τεκμηρίωση της αναθέτουσας αρχής προκύπτει ότι η προμήθεια του αιτούμενου συμπληρωματικού εξοπλισμού από προμηθευτή διάφορο του αρχικού θα προκαλούσε ασυμβατότητα του νέου με τον αρχικό εξοπλισμό, αλλά και τεχνικές δυσχέρειες στη χρήση και συντήρηση του συστήματος.

IV. Συμπέρασμα

16. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος του Πανεπιστημίου Πατρών, κατ' άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ' υποπερ. (δδ) του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την προσφυγή του σε διαδικασία διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 32 παρ. 4, περ. β' του ν. 4412/2016 για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης προμήθειας εργαστηριακού εξοπλισμού, χρονικής διάρκειας έως 31.05.2024, προϋπολογισθείσας δαπάνης 500.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 2021

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης